# GEMEENTE BOEKEL

# VOORSTEL AAN DE RAAD

**Datum** : 8 november 2016

**Voorstel van** : college van burgemeester en wethouders

**Onderwerp** : Instemmen met uitvoeringsovereenkomst tussen de provincie Noord-Brabant en de gemeente Boekel inzake de uitvoering van de randweg Boekel.

---

**Samenvatting**
De voorbereiding van de Randweg Boekel is intussen dusdanig ver gevorderd dat de gemeente en de provincie de afspraken met betrekking tot de uitvoering definitief vast willen leggen. Die afspraken hebben vooral betrekking op wie voor welk deel van de werkzaamheden verantwoordelijk is en hoe de totale kosten tussen de partijen worden verdeeld. De provincie is de partij die de randweg aanlegt en in onderhoud krijgt. De gemeente is de partij die de kaders vastlegt in het bestemmingsplan. De totale kosten zijn nu geraamd op € 17 miljoen. De gemeente zal hierin bijdragen voor € 2,8 miljoen. De daadwerkelijke afrekening vindt na afronding (verwachting 2020) plaats op basis van werkelijk gemaakte kosten.

**Voorgesteld besluit :**

a. Instemmen met de uitvoeringsovereenkomst randweg Boekel.
b. Op dit moment géén extra krediet beschikbaar te stellen.
c. De bestaande dekking uit het fonds bovenwijks ad 1,5 mio te activeren en af te schrijven in 40 jaar.
d. De vrijgevallen claim op het fonds bovenwijks ad € 1,5 mio toe te voegen aan de algemene reserve

---

**Inleiding / probleemstelling:**
In januari 2015 heeft PS besloten de randweg Boekel ten uitvoer te brengen. Vanaf dat moment is door gemeente en provincie samengewerkt aan het opstellen van een bestemmingsplan. Nu (november 2016) zijn we zover dat het bestemmingsplan in de ontwerpfase aan u wordt aangeboden en u wordt verzocht dit vrij te geven voor inspraak.
Ook zijn inmiddels door de provincie meerdere percelen in het gebied aangekocht. Daarmee wordt het project steeds meer concreet ingevuld. Dit is ook het moment dat de financiële impact van het project goed inzichtelijk wordt. Op basis daarvan kunnen nu definitieve afspraken met de provincie gemaakt gaan worden.
Met dit advies leggen wij u het ambtelijk voorstel voor de samenwerkingsovereenkomst voor en verzoeken u om in te stemmen met deze overeenkomst waarin met de provincie de taakverdeling en kostendeling concreet wordt gemaakt.

**Relatie met eerdere besluitvorming:**

- Op 10 juli 2006 ondertekenen gemeente en provincie een overeenkomst waarin afspraken worden gemaakt over de overdracht van de weg in de kom en de start van een proces om te komen tot een randweg om Boekel.
- Op 3 april 2008 ondertekenen gemeente en provincie een intentieovereenkomst waarin nadere afspraken worden gemaakt over de totstandkoming van een randweg om Boekel.
- Op 8 april 2011 biedt de gemeente het voorontwerp voor de randweg Boekel ter besluitvorming aan bij de provincie. Daarbij is de ligging van de randweg ingevuld, de totale kosten geraamd op 16 miljoen en de gemeentelijke bijdrage daarin aangeboden voor € 2,65 miljoen.
- Op 12 januari 2015 besluit de provincie tot het ten uitvoer brengen van het project en stelt de provinciale budgetten vrij.
- Op 1 juni 2016 is het voorontwerpbestemmingsplan (VOBP) ter inzage gelegd.

**Toelichting (argumenten, beoogd resultaat):**

In de periode vanaf januari 2015 is hard gewerkt aan het definitief maken van het ontwerp, de aanvullende onderzoeken en de vertaling daarvan in een bestemmingsplan. Het ontwerp bestemmingsplan is op dit moment in procedure gebracht en ligt voor zienswijzen ter inzage.
Dit advies gaat met name in op de rolverdeling en de financiële afspraken die met de provincie worden gemaakt. Onderstaand wordt een weergave gegeven van het proces en uiteindelijk de uitkomst vertaald in de samenwerkingsovereenkomst (SOK).

<u>Kosten van het project.</u>
De eerste serieuze raming van dit project is gemaakt in 2011 bij het voorontwerp. Destijds werden de totale projectkosten door de gemeente geraamd op € 16,44 miljoen. Voor de provincie komen daar nog bijkomende kosten bij. Dat zit in interne kosten en een reservering voor projectrisico's. Het project is door de provincie in 2012 op de investeringslijst gezet met een totaalsom van € 17 miljoen.

In het voorjaar van 2016 is op basis van het aangepaste ontwerp de kostenberekening geheel bijgesteld. Zowel de kosten voor infra structuur als vastgoed zijn opnieuw bepaald. Daaruit kwam het volgende beeld:

| | |
|---|---|
| • Infra (aanneemsom) | 6.748.000,-- |
| • Engineering | 672.000,-- |
| • Overige bijkomende kosten | 203.000,-- |
| • Landschappelijke kwaliteitsverbetering | 200.000,-- |
| • Objectoverstijgende risico's | <u>455.000,--</u> |
| Totaal | **8.279.000,--** |
| | |
| • Vastgoedkosten | 7.336.000,-- |
| • Opslag vastgoed | <u>1.196.000,--</u> |
| Totaal | **8.532.000,--** |
| | |
| Totaal project | **16.811.000,--** |

Conclusie is dat we in het voorjaar van 2016 op een totaalraming uitkomen die past binnen de verwachting uit 2011. Het blijkt dat de insteek te kiezen voor een sobere uitvoering en het sturen op een taakstellend budget tot heden succesvol zijn geweest.

Infra kosten:
De infra kosten zijn bepaald aan de hand van provinciale normen. De systematiek daaronder is voor alle provinciale projecten gelijk. In die bedragen zitten ook risico-opslagen en uitvoeringskosten van de aannemer verwerkt. Vaak zien we hier in de praktijk meevallers. Ook bij recente aanbestedingen hebben deze zich voorgedaan tot 25% van de raming.

Kosten vastgoed:
De vastgoedkosten zijn door een erkend taxateur geraamd. Daarbij is rekening gehouden met verwerving van de benodigde eigendommen en vergoeding van bijkomende schaden. Dat alles op basis van normen maar ook op basis van een opname in het veld.
Door de gemeente wordt met instemming van de provincie gewerkt aan een kavelruil. Doel daarvan is dat door het uitruilen van gronden er na aanleg een dusdanige eigendomssituatie ontstaat dat de ondernemers in het gebied minimaal geschaadt worden. Een prettige afgeleide daarvan is dat dit theoretisch moet leiden tot (veel) lagere bijkomende schaden. Dit positief effect is maximaal berekend op 1 miljoen, voor een deel wordt dat teniet gedaan door het risico bij aankoop van ruilgronden. Verder zien we dat door de druk op grondverwerving de prijzen in het gebied (heel lokaal) stijgen. Vooralsnog gaan we ervan uit dat de raming vastgoed met genoemde meevallers en tegenvallers reëel is.

<u>De kostendeling:</u>
Voorjaar 2016 zijn de gesprekken met de provincie opgestart inzake de kostendeling. Bij het indienen van ons voorontwerp in 2011 hebben wij (gemeente) een voorstel gedaan voor een gemeentelijke bijdrage van € 2,65 mio. In meerdere overleggen is gesproken over de bijdrage. Daarin zitten enkele punten van gesprek. De voornaamste uitgangspunten hierbij zijn:

- Parallelstructuur Leurke-Mutshoek. Deze moet in onze optiek 100% voor rekening provincie komen. De randweg is immers de oorzaak dat deze parallelweg aangelegd moet worden. Daarmee is ingestemd.
- Rotonde Koesmacht –Lage Raam (de Vlonder). Dit is een volledige 4 taks rotonde geworden. Oorspronkelijk ontsloot deze alleen het bedrijventerrein. Daarmee is de rotonde nu voor 50% voor kosten gemeente, dat was 33%
- Ontsluitingsweg Vlonder. Deze was oorspronkelijk voor 100% voor gemeentelijke rekening. Door de aanleg kunnen echter dure parallelvoorzieningen vervallen. De provincie is hierin meegegaan en neemt 50% van deze investering voor haar rekening.
- Met bovengenoemde aanpassingen komt de kostenverdeelsleutel uit op 24% gemeente en 76% provincie voor infrastructurele werken.
- De vastgoedkosten. Van onze kant is een berekening overlegd van de werkelijke vastgoedkosten voor rekening van de gemeente. Daarbij hebben we gekeken naar de wegvakken waar de infra ook voor rekening van de gemeente komt. Op basis van deze berekening worden de vastgoedkosten voor 9,9% doorberekend.
- De kosten voor de overdracht van de nu nog in het beheer van de gemeente zijnde wegvakken tussen de rotonde's Volkelseweg en Gemertseweg. Een groot deel van de oude N605 is in 2007 al overgedragen aan de gemeente. Dat geldt niet voor ruim 560 m1. Voor het helemaal in nieuwbouwstaat brengen van deze wegvakken betaalt de provincie een "overnamevergoeding" van € 210.000. Dit bedrag wordt bij de eindafrekening (na realisatie randweg) verrekend en door ons worden toegevoegd aan de voorziening wegbeheer.
- De kosten voor stil asfalt komen in principe voor de gemeente omdat er vanuit milieuregelgeving geen harde eis onder ligt. Met de provincie is uitonderhandeld dat deze onderdeel horen te zijn van het totale project en deze worden derhalve niet apart verrekend.

Met bovenstaande aanpassingen komen we tot een kostendeling zoals die onderstaand is weergegeven.

Bijlage B van overeenkomst nr.

**Kostenverdeling Omlegging Boekel** (incl. Vlonder en retentievijver)

Voorkeurstracé obv SSK-Ramingsrapportage Kragten d.d. 18-3-2016 Prijspeil 1-1-2016

| | Totaal | Provincie | | Gemeente | |
|---|---|---|---|---|---|
| **Bouwkosten** | | | | | |
| Directe kosten | | | | | |
| Rotonde Mutshoek - Gemertseweg (gebied 1) | € 837.486 | € 418.743 | 50,0% | € 418.743 | 50,0% |
| Hoofdtrace Gemertseweg (gebied 2) | € 1.540.506 | € 1.540.506 | 100,0% | | |
| Parallelstructuur Leurke-Mutshoek (gebied 3) | € 159.770 | € 159.770 | 100,0% | | |
| Rotonde Erpseweg (gebied 4) | € 650.706 | € 325.353 | 50,0% | € 325.353 | 50,0% |
| Hoofdtrace Erpseweg-Koesmacht/Lage Raam (gebied 5) | € 630.221 | € 630.221 | 100,0% | | |
| Parallelstructuur Erpseweg-Het Goor (gebied 6) | € 107.193 | € 107.193 | 100,0% | | |
| Rotonde Koesmacht/Lage Raam (gebied 7) | € 425.257 | € 212.629 | 50,0% | € 212.629 | 50,0% |
| Verbindingsweg De Vlonder en retentievijver (gebied 8) | € 413.927 | € 206.964 | 50,0% | € 206.964 | 50,0% |
| Hoofdtracé Koesmacht/Lage Raam - Volkelseweg (gebied 9) | € 663.365 | € 663.365 | 100,0% | | |
| Rotonde Volkelseweg (gebied 10) | € 907.648 | € 453.824 | 50,0% | € 453.824 | 50,0% |
| Verbindingsweg Neerakker (gebied 11) | € 167.811 | € 167.811 | 100,0% | | |
| Parallelstructuur Koesmacht - Lage Raam (gebied 12) | € 244.515 | € 244.515 | 100,0% | | |
| **Totaal Bouwkosten** | **€ 6.748.405** | **€ 5.130.893** | **76,0%** | **€ 1.617.512** | **24,0%** |
| Engineeringskosten | € 671.840 | € 510.808 | | € 161.032 | |
| **Totaal Bouwkosten + Engineeringskosten** | € 7.420.245 | € 5.641.701 | 76,0% | € 1.778.544 | 24,0% |
| **Overige bijkomende kosten** | € 203.104 | € 154.422 | 76,0% | € 48.682 | 24,0% |
| **Landschappelijke kwaliteitsverbetering** | € 200.000 | € 152.062 | 76,0% | € 47.938 | 24,0% |
| **Subtotaal Projectkosten** | € 7.823.349 | € 5.948.186 | 76,0% | € 1.875.163 | 24,0% |
| Objectoverstijgende risico's | € 455.319 | € 346.184 | 76,0% | € 109.134 | 24,0% |
| **Totaal Projectkosten** | **€ 8.278.668** | **€ 6.294.370** | **76,0%** | **€ 1.984.298** | **24,0%** |
| **Vastgoedkosten/grondverwerving** | € 7.336.175 | € 6.608.025 | 90,1% | € 728.150 | 9,9% |
| Opslagkosten vastgoed 16,30% | € 1.195.797 | € 1.077.108 | 90,1% | € 118.688 | 9,9% |
| **Totaal vastgoedkosten** | **€ 8.531.972** | **€ 7.685.133** | **90,1%** | **€ 846.838** | **9,9%** |
| ***Totale investeringskosten*** | ***€ 16.810.639*** | ***€ 13.979.503*** | | ***€ 2.831.136*** | |

Verrekening kosten onderhoudsmaatregelen ikv overdracht

| | |
|---|---|
| Bijdrage provincie in uit te voeren onderhoudsmaatregelen op over te dragen wegvakken N605 | € 210.000 |

De totale gemeentelijke bijdrage is geraamd op € 2.831.000. Dit is beperkt hoger dan in 2011 geraamd en zit met name in de hogere bijdrage aan vastgoed.

Op dit moment zien wij geen reden extra krediet te vragen voor de uitvoering. In de begroting is € 2,65 miljoen aan dekking aanwezig. Theoretisch wordt de gemeentelijke bijdrage ruim € 2,8 mio. Een groot deel van deze bijdrage (€ 1,8 mio) is een directe afgeleide van de kosten infra. Zoals eerder aangegeven zijn op dit moment aanbestedingsvoorbeelden van 20% tot 25% de norm. Dat zou alleen al een meevaller voor de gemeentelijke bijdrage zijn van 5 tot 6 ton.

<u>De overeenkomst:</u>
Bovenstaande afspraken zijn met de medewerkers van de provincie vastgelegd in bijgaande samenwerkingsovereenkomst. <u>Bijlage 1</u> (versie 1-11-2016)
De verdere afhandeling daarvan is bij de provincie gedelegeerd aan de ambtelijk directeur. Die stemt in met deze versie. Aan u wordt met dit advies gevraagd ook in te stemmen zodat de afspraken kunnen worden vastgelegd.

Kernpunten van de overeenkomst:

- Taakverdeling: de provincie is opdrachtgever.
- Het werk wordt uitgevoerd als een UAV-gc2005-ciontract. Dat houdt in dat de aannemer een behoorlijke ontwerpvrijheid krijgt. Het bestemmingsplan is bindend, het voorontwerp is richtinggevend. Komt de aannemer met slimme (goedkopere) oplossingen dan wordt dat op prijs gesteld.
- De gemeente wordt verantwoordelijk voor een deugdelijke inrichting van het wegvak in de kom. De herinrichting daarvan (naar 30km) komt voor rekening van de gemeente.
- De provincie is de partij die verantwoordelijk is voor de grondverwerving.
- Gemeente brengt haar gronden in tegen marktwaarde, als dat nu wegen zijn dan is dat tegen € 1,--
- Natuurcompensatie is opgenomen maar <u>niet</u> aan de orde.

- Landschappelijke kwaliteitsverbetering is een taak van de provincie. We werken dit samen uit (zie bestemmingsplan) de kosten worden verdeeld op basis van de wegvakkentheorie dus 24% voor de gemeente. Financieel is dit opgenomen in het project.
- Planschade is voor rekening van de provincie en is niet opgenomen in het financieel overzicht. (in de vastgoedkosten is dat wel voor een deel afgedekt)
- De randweg komt in beheer en onderhoud bij de provincie.
- Parallelwegen komen in beheer en onderhoud bij de gemeente.

De berekening van de gemeentelijke bijdrage
De provincie geeft projectpartners de keuze. We bepalen vooraf de vaste bijdrage op basis van deze berekening. Dat betekent dat we nu afspreken dat de gemeentelijke bijdrage in dit project € 2.831.136 wordt.

Ook kan de gemeente er voor kiezen om te betalen op basis van nacalculatie. Dan worden de werkelijke kosten verdeeld op basis van de afgesproken verdeelsleutels. Let wel, de provincie bepaalt het kwaliteitsniveau. Het voordeel is echter dat de ramingen vaak mee blijken te vallen. We zien posten onvoorzien en risico opslagen in de raming tot een totaalbedrag van ongeveer € 2 miljoen. Verder hebben we eerder aangegeven dat een aanbestedingsresultaat van 20% dus € 1,5 miljoen op dit moment een redelijke aanname is. Risico hierbij is dat we nu zien dat door de aantrekkende economie de prijzen voor realisatie aan het stijgen zijn.
Nadeel van betalen op nacalculatie is dat echte tegenvallers ook gedeeld gaan worden. Dat is echter maar deels waar. In de overeenkomst is opgenomen dat bij echt onvoorziene omstandigheden partners in overleg treden.

Resumerend adviseren wij te kiezen voor afrekening op basis van nacalculatie.

Reeds gemaakte (voorbereidings) kosten
Het totale proces van de randweg loopt al meer dan tien jaar. De kosten tot de bestemmingsplanfase zijn altijd op basis van 50/50 met de provincie gedeeld. In het kader van de voortgang zijn de kosten voor de bestemmingsplanfase door de provincie geheel voorgefinancierd. Voor het gemeentelijk deel is voor 50% een voorbereidingskrediet gevoteerd. Op basis van de voorliggende overeenkomst worden de bestemmingsplankosten 24/76 verdeeld. Dat zal dus bij de afrekening een voordeel zijn voor de gemeente.

Ook heeft de gemeente op enkele plaatsen al gefinancierd in vastgoedtransacties. Dat kan zijn aankoop maar ook overeenkomsten om locaties vrij te houden van bebouwing. Deze onderdelen zijn bij het overleg naar deze overeenkomst benoemd en worden door de provincie geschaard onder vastgoedkosten. Deze zullen dus uiteindelijk voor 90% voor rekening van de provincie komen.

**Financiële gevolgen en dekking:**
In dit voorstel zitten veel financiële componenten. Feitelijk adviseren wij u om geen aanvullend krediet beschikbaar te stellen en te handelen binnen de begrote bedragen.
Er is een kleine kans dat dit als gevolg dat bij de aanbesteding duidelijk wordt dat het aanbestedingsresultaat tegenvalt en er een aanvullend uitvoeringskrediet van (naar huidige inzichten) maximaal 2 ton moet worden bijgeraamd. De eindafrekening is nu voorzien voor 2020.
Verder adviseren wij u om de dekking uit het fonds bovenwijks ad € 1,5 mio te activeren en af te schrijven gedurende levensduur (40 jaar). Dat is een verplichting vanuit de aangepaste voorschriften BBV. Dit geeft een jaarlijkse afschrijvingslast van € 37.500. De vrijgevallen claim van het fonds bovenwijks zal dan worden toegevoegd aan de algemene reserve.

**(Juridische) Risico's:**

Een infrastructuur project van deze omvang kent veel risico's Met de provincie wordt met enige regelmaat in projectgroepverband een risicoanalyse gehouden. Daarbij worden de risico's op basis van kans en gevolg vertaald in een bedrag. Vervolgens wordt gekeken of dit bedrag wordt afgedekt in de posten onvoorzien. Tot op heden is dat ruimschoots het geval.

Juridische risico's zitten vooral in bestemmingsplan en grondverwerving. Door een doordachte procesmatige aanpak worden deze risico's zo klein mogelijk gehouden. In een afzonderlijk besluit inzake het bestemmingsplan wordt u daarover geadviseerd.

Een groot risico is de bestuurlijke besluitvorming. Die is nagenoeg niet in geld uit te drukken. Door te zorgen voor een transparant en voorspoedig verloop van de procedures zullen we dit risico minimaliseren.

**Communicatie:**
Het belang van deze overeenkomst is groot. Hiermee wordt feitelijk de weg naar realisatie definitief ingeslagen. Na akkoord zal een moment van ondertekening ervan worden ingepland. De voornaamste communicatie met de buitenwereld vindt plaats via het bestemmingsplan. Onze omgevingsmanager is daar full time mee bezig. Middels een informatieavond en de nieuwsbrieven geven wij daar invulling aan.

**Voorstel:**
a. Instemmen met de uitvoeringsovereenkomst randweg Boekel.
b. Op dit moment géén extra krediet beschikbaar te stellen.
c. De bestaande dekking uit het fonds bovenwijks ad 1,5 mio te activeren en af te schrijven in 40 jaar.
d. De vrijgevallen claim op het fonds bovenwijks ad € 1,5 mio toe te voegen aan de algemene reserve

Burgemeester en wethouders van de gemeente Boekel
De secretaris de burgemeester

J.G. Marcic P.M.J.H. Bos

Bijlagen ter inzage:

Bijlagen die zijn bijgevoegd:
- de samenwerkingsovereenkomst d.d. 1-11-2016.